

TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI

(EĞİTİM ARAŞTIRMALARI DAİRE BAŞKANLIĞI)

ARAŞTIRMA UYGULAMA İZİNLERİ PROSEDÜRÜ

Amaç

Bu Prosedür'ün amacı Millî Eğitim Bakanlığına bağlı her türlü teşkilatta (merkez teşkilat, taşra teşkilatı ve yurt dışı teşkilatı); üniversitelerin, kamu kurum ve kuruluşlarının, sivil toplum kuruluşlarının ve bireysel araştırmacıların yapacakları ulusal ve uluslararası araştırma uygulamalarına ilişkin izin başvurularıyla ilgili esasların belirlenmesidir.

Kapsam

Bu Prosedür Araştırma Uygulama İzinleri Genelgesi (2024/41) kapsamında "Araştırma Uygulama İzinleri Başvuru ve Değerlendirme Modülü" üzerinden yapılacak başvuruların nasıl yürütüleceğini kapsar.

Sorumlular

Bu Prosedür, İl Millî Eğitim Müdürlükleri, Bakanlık Merkez Birimleri ve Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının ilgili birim personelinin sorumluluğundadır.

Uygulama

1. Araştırma uygulama izinleri başvurusu "Araştırma Uygulama İzinleri Genelge (2024/41)"sinde belirtilen hususlar doğrultusunda gerçekleştirilir.
2. Tüm izin başvuruları "Araştırma Uygulama İzinleri Başvuru ve Değerlendirme Modülü" üzerinden yapılır.
3. Araştırmacı tarafından gerekli bilgi ve belgeler modüle girilerek modül üzerinden otomatik başvuru belgesi (sayı) oluşturulur.
4. Modülde yetkilendirilmek üzere il millî eğitim müdürlükleri tarafından değerlendirici, koordinatör ve yönetici rollerinde; Bakanlık ilgili merkez birimleri ve Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından ise değerlendirici, koordinatör, daire başkanı/birim sorumlusu ve genel müdür/genel müdür yardımcısı rollerinde birim personelleri belirlenir ve ilgili personel kendi birimleri tarafından modüle tanımlanır.
5. Modül üzerinden oluşan başvuru bilgilerine göre araştırma uygulama izni başvurusu, ilgili birime yönlendirilir. Araştırma uygulama izin başvurusu araştırmacının örneklem/çalışma grubu bir ile altı arasında ili kapsadığında ilgili il millî eğitim müdürlüklerine, yedi ile 12 arasında ili kapsadığında Bakanlık ilgili merkez birim(ler)ine, 13 ve üzeri ili kapsadığında ise Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığına, Bakanlık merkez birim(ler)ini ilgilendiren araştırma uygulama izin başvurusu Bakanlık ilgili merkez birim(ler)ine yönlendirilir.

6. Araştırma uygulama izin başvurusu; başvurunun kapsadığı il sayısına veya örneklem/çalışma grubunda yer alan MEB teşkilatına göre ilgili birim tarafından biçimsel olarak ve içerik yönünden değerlendirilir. Değerlendirmeler, “Araştırma Uygulama İzinlerinin İncelemesinde Dikkat Edilecek Kriterler” esas alınarak yapılır. Bu kapsamda aşağıdaki kriterler kontrol edilir:

- ✓ Araştırma ve veri toplama araçlarının (anket, görüşme-gözlem formları) içeriği Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, taraf olunan uluslararası anlaşmalar ve sözleşmeler başta olmak üzere, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ile yürürlükte olan tüm yasal düzenlemeler ve Türk millî eğitiminin genel ve özel amaçlarına uygun olacak şekilde hazırlanmıştır.
- ✓ Araştırmacının kişisel bilgileri (adres, telefon, e-posta) belirtilmiştir.
- ✓ Araştırmacının başvuru bilgileri (başvurunun yapıldığı ülke, başvuru şekli, başvuran unvanı, meslek, çalıştığı kurum, bağlı olduğu kurum) belirtilmiştir.
- ✓ Başvuru şekli Kamu Kurum/Kuruluşu ya da Sivil Toplum Kuruluşu ise Kurum/Kuruluşları veya Sivil Toplum Kuruluşları Adı, Sorumlu Kişinin Unvanı belirtilmiş ve “İlgili Araştırmayı Yürüteceğine Dair İmzalı İzin Belgesi” yüklenmiştir.
- ✓ Araştırmacı öğrenci ise “Tez önerisi” ve tez önerisinin onaylandığına dair “Enstitü Yönetim Kurulu Kararı” yüklenmiştir.
- ✓ Araştırmacı öğrenci değil ise araştırma/proje bilgileri adlı belge yüklenmiştir.
- ✓ “Araştırma Uygulama İzni Başvuru Taahhütnamesi” ıslak imzalı nüshası yüklenmiştir.
- ✓ “Etik Kuruldan Alınan Onay Belgesi” (Araştırma /Tıbbî araştırma ise) yüklenmiştir.
- ✓ Alan yazında daha önce kullanılmış veri toplama aracı tercih ediliyorsa “Alan Yazında Daha Önce Kullanılmış Veri Toplama Aracının Kullanımına İlişkin İzin” yüklenmiştir.
- ✓ Dokümanlar yabancı dilde hazırlandıysa “Noter Onaylı Genişletilmiş Türkçe Özet”, tez önerisinin İngilizce tam metni, veri toplama araçlarının tamamının noter onaylı Türkçe tercümesi modüle yüklenmiştir. (Genişletilmiş Türkçe özet, 500-1000 kelime aralığında olmalı; araştırmanın başlığı, amacı, problemleri, modeli/deseni, örneklem/çalışma grubu, veri toplama süreci, veri toplama araçları, veri analizi başlıklarına yer verilmelidir.)
- ✓ “Ayrıntılı Bilgilendirme Formu” ve “Gönüllü Katılım Formu” yüklenmiştir. (Bu iki form aynı belge içinde yer alabilir.) Örneklemdeki/çalışma grubundaki kişilerin reşit olmamaları durumunda “Veli Onam Formu” yüklenmiştir. Araştırmada ses veya görüntü kaydı alınacaksa ses veya görüntü kaydına dair bilgilere öneride ya da araştırma/proje

ARAŞTIRMA UYGULAMA İZİNLERİ PROSEDÜRÜ

bilgileri adlı belgede yer verilmiştir. Araştırmacı önerisinde ya da araştırma/proje bilgileri adlı belgede ses/görüntü kaydı alacağını belirtmişse gönüllü katılım formu veya veli onam formunda bu durumu ifade etmiştir.

- ✓ Araştırmanın başlığı araştırmanın içeriğini yansıtacak şekilde yazılmıştır.
- ✓ Araştırmanın amacı açıklanmıştır.
- ✓ Araştırma problem(ler)i ifade edilmiştir.
- ✓ Araştırmanın önemi ifade edilmiştir.
- ✓ Araştırmanın modeli/deseni belirtilmiştir.
- ✓ Araştırmanın örneklem/çalışma grubu belirtilmiştir.
- ✓ Araştırmanın örnekleme/çalışma grubu ekonomik, ulaşılabilir ve uygulanabilir şekilde belirlenmiştir.
- ✓ Veri toplama sürecine ilişkin bilgiler verilmiştir.
- ✓ Veri toplama aracı/araçlarının başlıkları ile modüle yüklenen araç/araçlar aynıdır. Veri toplama araçlarının tamamı (anket, görüşme formu vb.) yüklenmiştir.
- ✓ Veri toplama aracı/araçları araştırmanın amacına ve konusuna uygun şekilde belirlenmiştir.
- ✓ Veri toplama aracı/araçlarındaki maddeler açık ve anlaşılır şekilde oluşturulmuştur.
- ✓ Veri toplama aracı/araçlarındaki maddeler uygulama yapacağı grubun seviyesine uygun olarak hazırlanmıştır.
- ✓ Veri analizinde kullanılacak yöntemler belirtilmiştir.
- ✓ Kaynakça yer almaktadır.
- ✓ Çalışma takvimine yer verilmiştir.
- ✓ Araştırmada katılımcıların kişilik haklarını ihlal eder nitelikte bir unsura yer verilmemiştir.
- ✓ İçerikteki unsurlarda millî ve manevi değerler, toplumsal hassasiyetler göz önünde bulundurulmuştur.
- ✓ İçerikte herhangi bir kişi, kurum, ürün, organizasyon lehine veya aleyhine reklam unsuruna yer verilmemiştir.
- ✓ Aynı araştırma ile ilgili mükerrer (tekrar eden) başvuru yapılmamıştır. Aynı araştırma kapsamında uygulama açısından bir farklılık gerekmedikçe yeni bir başvuru izninde bulunulmamıştır.

7. Araştırma uygulama izin başvuruları, tek bir ili kapsıyor ise en fazla 30 gün içerisinde ilgili il millî eğitim müdürlüğü tarafından; birden fazla ili kapsıyor ise 15 gün içerisinde ilgili il millî eğitim müdürlükleri, 15 gün içerisinde Bakanlık ilgili merkez birim(ler)i, 15 gün içerisinde Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından olmak üzere toplam en fazla 45 gün içerisinde değerlendirilip sonuçlandırılır. Başvuru; Bakanlık merkez teşkilatını ilgilendiriyor ise 30 gün içerisinde Bakanlık ilgili merkez birimleri, 15 gün içerisinde Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından olmak üzere toplam en fazla 45 gün içerisinde değerlendirilip sonuçlandırılır.
8. Araştırma uygulama izni başvurusunun genelgeye uygun bulunmaması hâlinde başvuru reddedilir. Ret sebebi gerekçeleriyle beraber araştırmacıya modül üzerinden bildirilir.
9. Araştırma uygulama izni alan kamu kurum ve kuruluşları, uluslararası kuruluşlar, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve bireysel araştırmacılar araştırmalarını tamamladıklarında araştırmaları sonucunda hazırlanan ürünleri (tez, makale, rapor, proje raporu vb.) araştırma uygulama izni bitiş tarihinden itibaren iki yıl içinde modüle yüklemek zorundadır. Araştırmacı raporunu yüklediği durumda araştırmacının yeni yapacağı uygulama izni başvurusu kabul edilir.
10. Uygulama izni alan araştırmacılar, araştırmalarını tamamlamamaları durumunda topladıkları veriyi başka bir araştırmada ya da başka bir amaçla kullanamaz. Aksi takdirde yasal yollara başvurulur ve ortaya çıkabilecek her türlü sonuçtan araştırmacı sorumlu olur. Araştırmacı araştırmasını tamamlayamayacak ise modül üzerinden gerekçelerini belirtir.

İlgili Doküman ve Formlar

- Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Yönetmeliği
- Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Araştırma Uygulama İzinleri Genelgesi
- “Araştırma Uygulama İzinlerinin İncelemesinde Dikkat Edilecek Kriterler”

Gözden Geçirme

Yapılan çalışmalar yılda bir kez gözden geçirilir.

